

Den Videnskabetiske Komité for Region Syddanmark

Årsberetning 2008

Den Videnskabetiske Komité for Region Syddanmark

27. årsberetning

Komitéen startede sin virksomhed i februar 1982 i henhold til Helsinkideklaration II.

Komitésystemet i Danmark blev lovfæstet i 1992.

Indholdsfortegnelse

	Side
Komitéens sammensætning.....	4
Komitéens sekretariat og formandskab.....	6
Møder og andre aktiviteter.....	7
Ved formanden for Den Videnskabetiske Komité for Region Syddanmark.....	8
Ved sekretariatslederen for Den Videnskabetiske Komité for Region Syddanmark.....	9
Lægmedlem i Den Videnskabetiske Komité – i praksis v/ lægmedlem Stephanie Lose.....	10
Principielle sager afgjort i beretningsåret:.....	12
- <i>S-20080004 Osteoporose hos mænd som behandles med adrogendeprivation for prostatacancer: Sygdomsudvikling, risikofaktorer og forebyggelse.....</i>	12
- <i>S- 20080107 Reproduktionsfunktionen hos unge mænd, hvis mødre har fået hormonbehandling.....</i>	13
- <i>S-20080135 Registrering af EEG-forandringer ved insulininduceret hypoglykæmi hos patienter med type 1 diabetes – afprøvning af EEG-teknologi.....</i>	14
Opfølgning af status på 2005-projekter	15
Statistiske oplysninger	16
Bilag:	
1. Anmeldte projekter til Region Syddanmark komitéen i 2008	19

Videnskabelige medlemmer:

Formand i
beretningsperioden
Overlæge, dr. med.
Søren Mommsen
Organkirurgisk Afdeling
Middelfart Sygehus
5500 Middelfart

E-mail:
S.mommsen@dadlnet.dk

Overlæge, klinisk lektor, dr.
med.
Henrik Steen Hansen
Hjertemedicinsk Afd. B
Odense Universitetshospital
Sdr. Boulevard 29
5000 Odense C

Tlf. 65 41 26 29

E-mail: henrik.steen.hansen
@ouh.regionsyddanmark.dk

Professor, overlæge, dr.
med.
Steen Kølvraa
Klinisk Genetisk Afdeling
Vejle Sygehus
Kabbelftof 25
7100 Vejle

Tlf. 22 57 04 37

E-mail:
stekol@vgs.vejleamt.dk

Lægmedlemmer:

Næstformand i
beretningsperioden
Regionsrådsmedlem
Skolepsykolog
Bent Krogh Petersen
Pileløkke 36
6310 Broager

Tlf. 74 44 15 75

E-mail:
bent.krogh.petersen
@regionsyddanmark.dk

Regionsrådsmedlem
Cand. oecon.
Stephanie Lose
Hostrups Alle 1
6700 Esbjerg

Tlf. 25 33 09 82

E-mail: stephanie.lose
@regionsyddanmark.dk

Regionsrådsmedlem
Afdelingsleder
Andrea Terp Christensen
Slotsyden 4
6200 Aabenraa

Tlf. 74 66 15 08

E-mail:
andrea.christensen
@regionsyddanmark.dk

Regionsrådsmedlem
Servicemedarbejder
Anita Kjøleng-Rasmussen
Sandbjergvej 12
6400 Sønderborg

Tlf. 74 46 75 78

E-mail: anita.kjoeng-
rasmussen
@regionsyddanmark.dk

Den Videnskabetiske Komité for
Region Syddanmark 2008

Suppleanter for Videnskabelige medlemmer:

Overlæge, dr. med. Jens Kamper,
H - Børneafdelingen
Forskningsafdelingen for Pædiatri
OUH, 5000 Odense C

Læge, Anders Munck
Forskningsenheden for almen Praksis i Odense

Suppleanter for Lægmedlemmer:

Regionsrådsmedlem, Socialrådgiver
Per A. Laursen

Regionsrådsmedlem, Socialkonsulent
Jytte Gramstrup Lauridsen

Komitéens sekretariat og formandskab

Komitéens sekretariat findes på Blegbanken 3, 3. sal, th., 7100 Vejle sekretariatsfunktionen varetages af:

Sekretariatsleder cand. jur. Claus Kvist Hansen Tlf. 76 40 16 21	Overassistent Christina Sølvsten Fly Tlf. 76 40 16 23	Overassistent Jette Lena Nørgaard Tlf. 76 40 16 22
---	---	--

Sekretariatets adresse er:

Den Videnskabetiske Komité for Region Syddanmark
Blegbanken 3, 3. sal, th.
7100 Vejle

E-mail: komite@regionsyddanmark.dk

Hjemmeside: www.regionsyddanmark.dk/Komite

Formanden Søren Mommsen og næstformanden Bent Krogh Petersen har repræsenteret komitéen i Den Centrale Videnskabetiske Komité, og sekretariatsleder, cand. jur. Claus Kvist Hansen har deltaget som observatør (Fra ultimo 2008).

Cand. jur. Hans-Jørgen Dam deltog som observatør indtil juli 2008.

Overlæge, dr. med. Søren Mommsen, Organkirurgisk Afdeling, Middelfart Sygehus, er formand for komitéen.

Regionsrådsmedlem, Bent Krogh Petersen, Broager, er næstformand.

De øvrige medlemmer i komitéen er:

Videnskabelige medlemmer: Professor, overlæge, dr. med. Steen Kølvraa, Klinisk Genetisk Afdeling, Vejle Sygehus og overlæge, klinisk lektor, dr. med. Henrik Steen Hansen, Hjertemedicinsk Afdeling B, OUH.

Lægmedlemmer: Medlemmer af Regionsrådet, Region Syddanmark, Stephanie Lose, Esbjerg, Andrea Terp Christensen, Aabenraa samt Anita Kjøng-Rasmussen, Sønderborg.

Suppleanter for Videnskabelige medlemmer er: Læge Anders Munck, Overlæge, dr. med. Jens Kamper.

Suppleanter for lægmedlemmer er: Regionsrådsmedlem Per A. Laursen og Regionsrådsmedlem Jytte Gramstrup Lauridsen.

Møder og andre aktiviteter

Møder.

Komitéen har afholdt 9 ordinære møder i årets løb. Komitéen har på disse møder behandlet i alt 154 forskningsprojekter.

Komitéen har i beretningsåret afholdt sine møder på Middelfart Sygehus.

Komitéen vil gerne takke overlæge dr. med. Jens Kamper, Forskningsenheden for Pædiatri, Odense Universitetshospital, professor dr. med. Søren Pedersen, Pædiatrisk Forskningsafsnit, Kolding Sygehus, samt speciallæge i pædiatri, læge Lone Agertoft, H - Børneafdelingen, Odense Universitetshospital for deres bistand ved bedømmelse af projekter, hvori der indgår mindreårige forsøgsdeltagere.

Andre aktiviteter.

Komitéens medlemmer og sekretariatets medarbejdere deltog traditionen tro i det årlige fællesmøde for samtlige regionale videnskabetiske komitéer i Danmark.

Årsmødet blev afholdt torsdag den 25. september og fredag den 26. september 2008 på Comwell Sorø Storkro A/s, Sorø. I forlængelse af årsmødet afholdtes der CVK-møde, hvor næstformanden og sekretariatets observatør deltog.

På årsmødet var der fokus på "Lægemiddeludvikling og Kvalitet".

Desuden blev der diskuteret "Forskningsprojekter udenfor Danmark – komitésystemets dilemmaer".

Årsmødet omhandlede endelig etik og jura.

Årsmødet sluttede af med plenumsession med erfaringsudveksling fra de regionale videnskabetiske komitéer.

Ved formanden for Den Videnskabetiske Komité for Region Syddanmark

Årsberetning 2008

Det forløbne år var præget af især 3 ting. Nemlig nyansættelse af sekretariatsleder, flytning af sekretariatet og et stigende antal nye forskningsprojekter.

Den tidligere sekretariatsleder cand. jur. Hans-Jørgen Dam returnerede desværre til sin gamle stilling i Patientforsikringen efter kun 1 års ansættelse hos os. Den daglige pendlen mellem Frederiksberg og Odense blev for tidskrævende. I stedet blev fra 1. oktober ansat cand. jur. Claus Kvist Hansen, som ikke er ukendt med arbejdet i Videnskabetisk Komité (se introduktionen andetsteds). Vi ønsker i Komitéen den nye sekretariatsleder hjertelig velkommen og har allerede bemærket hans store engagement og indsigt i de til tider vanskelige juridiske problemstillinger.

I forbindelse med den nye sekretariatsleders ansættelse fik sekretariatet ny adresse i Vejle i samme bygning som Hospice. Lejemålet her er dog kun midlertidigt, indtil der findes egnede lokaler på Regionsgården sandsynligvis i forbindelse med en nybygning. Flytningen falder også i tråd med, at vi som eneste tilbageværende komité herhjemme ikke var tilknyttet et regionshovedsæde.

Året var i øvrigt præget af et stigende antal nye forskningsprotokoller og tillægsprotokoller. Dette kan ikke alene tilskrives en udvidelse af vores geografiske dækningsområde efter regionsdannelsen. Vi er nu den komité herhjemme, som behandler flest projekter. Dette belaster naturligvis sekretariatets daglige arbejde og Komitémedlemmernes forberedelse til de månedlige møder. Da regionerne blev dannet for godt 2 år siden og nye Komitéer blev nedsat, var det den udbredte opfattelse via en høring gennem CVK (Centrale Videnskabetiske Komité), at smertetærsklen for behandling af nye protokoller lå på 150 om året. I 2008 behandlede vi 156 (en stigning fra 127 året før dvs. 23%´s stigning). Hvis denne tendens fortsætter, må vi overveje en udvidelse af antallet af Komitémedlemmer alternativt en supplerende komité og en udvidelse af sekretariatsbemandingen.

Uden at have statistisk eller andet belæg herfor udover min 7 årige personlige erfaring i komitéarbejdet, er det min klare opfattelse, at der i det forløbne år har været flere vanskelige, men også flere spændende projekter til behandling. Dette kan måske også aflæses ud af, at vi har haft mange forskere indkaldt til vores komitémøder med henblik på en uddybende fremlæggelse af deres forskningsprojekter. En metode, som vi har anvendt med stort udbytte og som har bevirket, at vi gennem flere år ikke fra vores komité har haft protokoller til behandling som ankesager (enten ankning fra forskers eller komitéens side) i CVK.

Søren Mommsen

Ved sekretariatslederen for Den Videnskabetiske Komité for Region Syddanmark

Mit navn er Claus Kvist Hansen. Jeg er jurist og er 40 år gammel.

Den 1. oktober 2008 tiltrådte jeg som sekretariatsleder for Den Videnskabetiske Komité for Region Syddanmark. Forinden havde i et par måneder jeg arbejdet som freelance-konsulent for Komitéen, så det faldt mig helt naturligt at søge den opslåede stilling.

I perioden 2003-2005 var jeg fuldmægtig for Den Videnskabetiske Komité for Århus Amt – jeg havde således et godt forhåndskendskab til komitésystemet. Og det er vist meget godt, for noget af det første jeg kunne konstatere, var at den syddanske komité virkelig har travlt! Men til mit store held opdagede jeg hurtigt, at mine forgængere - og især overassistenterne Christina og Jette - med kyndig hånd og over flere år har udviklet rutiner og en struktur, som gearer Komitéen og sekretariatet til at kunne håndtere de mange projekter både hurtigt og smidigt.

I min daglige kontakt med forskere, lægemiddelfirmaer osv. opfordrer jeg til, at ringe til mig, hvis der opstår tvivlsspørgsmål. Denne telefoniske kontakt sparer tid for alle, så opfordringen er hermed givet videre.

Lægmedlem i den videnskabetiske komité – i praksis.

Af Lægmedlem Stephanie Lose

Cirka en gang om måneden starter jeg bilen og kører til møde i den videnskabetiske komité for Region Syddanmark. Det gør jeg, fordi jeg er medlem af Regionsrådet i Region Syddanmark og af rådet udpeget til at være lægmedlem i komitéen.

Den videnskabetiske komité skal godkende alle biomedicinske forskningsprojekter i Region Syddanmark. Uanet om forsøget involverer raske eller syge forsøgspersoner, afdøde eller f.eks. væv samlet ind i en biobank tidligere. Komitéen har tre videnskabelige medlemmer (læger) og fire lægmedlemmer (medlemmer af Regionsrådet).

Da jeg blev valgt til Regionsrådet i efteråret 2005, havde jeg ikke tænkt særlig meget over de mange hverv, som følger med ved siden af arbejdet i selve Regionsrådet og regionsrådets udvalg. Men der er faktisk rigtig mange poster og hverv, som Regionsrådet udpeger sine medlemmer til. I den store kabale var det mere eller mindre tilfældigt, at et af mine hverv lige præcis blev medlemskabet af den videnskabetiske komité. Jeg vidste ikke særlig meget om komité-systemet på forhånd, men det har været spændende at komme til at arbejde med det.

I praksis holder vi møde i Komitéen ca. en gang om måneden, hvor de forskningsprojekter, forskere har ansøgt om at få godkendt, behandles enkeltvist. Før møderne har komitémedlemmerne læst de sager, der er på dagsordenen, hvilket som oftest er 15-20 forskningsprojekter - jeg er nu ikke sikker på, mit postbud er så glad for mit medlemskab af komitéen, for det er nogle omfattende dagsordener, der fylder godt i postbunken! Hver enkelt forskningsprojekt har en forbehandler blandt Komitéens medlemmer.

Forbehandleren læser projektet ekstra grundigt for at kunne fremlægge det for de andre medlemmer og gøre særligt opmærksom på hvor i projektet, der kan være problemer, som komitéen skal drøfte.

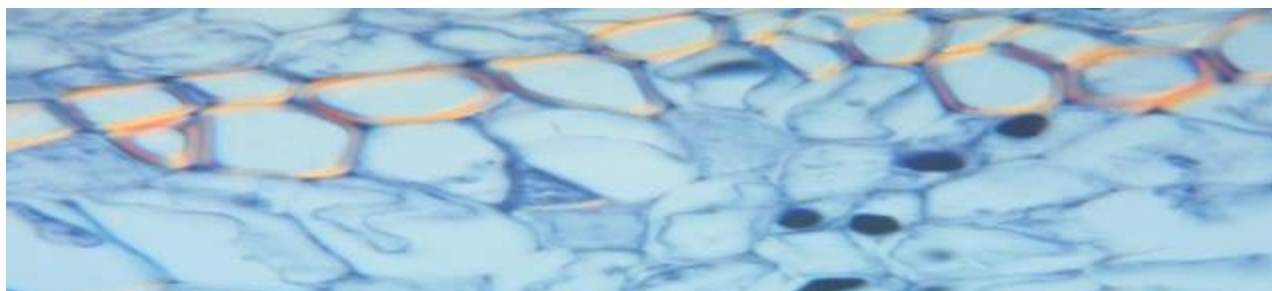
Komitéens opgave er at beskytte forsøgspersonerne i projekterne samtidig med, at der skabes mulighed for udvikling af ny, værdifuld viden. Når jeg læser et forskningsprojekt, fokuserer jeg derfor på, om de ting, som forsøgspersonerne skal udsættes for, er rimelige i forhold til den nye, værdifulde viden, et projekt potentielt kan skabe. Det betyder også, at vi ikke nødvendigvis godkender et projekt, selvom det er fuldstændig "harmløst" for forsøgspersonerne. Hvis projektet ikke potentielt skaber ny, værdifuld viden, er der jo ingen grund til at besvære forsøgspersonerne med at tage stilling og med at bruge deres tid på projektet. Som oftest er projekterne dog ikke fuldstændige "harmløse" for forsøgspersonerne, og jeg synes også generelt, at vi i Komitéen ser rigtig megen god videnskab. For mig handler det derfor primært om at sikre, at forsøgspersonerne bliver informeret tilstrækkelig tydeligt og grundigt om, hvad de siger "ja" til og hvad bivirkningerne af det kan være, hvis de beslutter sig for at deltage. Det skal være et 100 % oplyst valg, forsøgspersonerne træffer.

Hvis det drejer sig om meget syge forsøgspersoner og meget alvorlige, potentielle bivirkninger – f.eks. bivirkninger ved et nyt lægemiddel til at bekæmpe den sygdom, som forsøgspersonerne lider af, overvejer jeg da ofte en ekstra gang, om det nu også er i orden at godkende et givent projekt. Men så forsøger jeg at huske på, at forsøgsprotokollen for f.eks. kemoterapi i sin tid nok heller ikke så helt harmløs ud. Og i dag er der stadig masser af bivirkninger ved den slags behandling – men det giver trods alt en mulighed for at blive rask til nogle meget syge patienter, som ellers ikke ville have nogle muligheder. Så her er rettesnoren igen, at den potentielle, nye og værdifulde viden skal sammenholdes med det, forsøgspersonerne udsættes for. Og så skal patientinformationen være så god, at vi kan stå helt og aldeles inde for, at det er forsøgspersonerne selv, der i sidste ende skal tage stilling til deres medvirken i forsøget.

Som jeg ser det, har arbejdet i den videnskabsetiske komité to fremtrædende styrker: For det første at beslutninger træffes i enighed. Hvis Komitéen er uenig, skal sagen i stedet behandles i den centrale videnskabsetiske komité. Det betyder at komitéens medlemmer diskuterer længe frem og tilbage og får belyst alle vinkler, hvis vi fra starten ser forskelligt på et projekt. Det betyder også, at vi sagtens kan finde på at invitere forskerne til at deltage i vores næste møde, hvis vi synes vi mangler nogle oplysninger eller en bedre forståelse for projektets overordnede tanker, før vi træffer endelig beslutning. I min tid i komitéen har vi endnu ikke været uenige om et projekt, når alle vinkler er blevet vendt og drejet.

Den anden styrke i den videnskabsetiske komité er sammensætningen af medlemmerne – blandingen af videnskabelige medlemmer og lægmedlemmer. Det tilføjer behandlingen af sagerne noget helt særligt. Jeg behøver som lægmedlem ikke være fuldstændig fokuseret på at kunne forstå alle de videnskabelige begreber. Vi har tre dygtige læger siddende i Komitéen, som kan forholde sig til det lægelige – og besvare spørgsmålene fra os lægmedlemmer, hvis vi er i tvivl om, hvorvidt visse behandlinger eller procedurer er i orden. Som lægmedlem er jeg ikke politiker eller økonom, men de kommende forsøgspersoners forlængede arm. Jeg skal forsøge at sætte mig ind i, om de ville kunne forstå, hvad de bliver spurgt om – og om det er rimeligt, at de bliver spurgt om det. Det betyder f.eks. at jeg bruger rigtig meget tid på patientinformationen, når jeg læser en protokol. Det er vigtigt, at alle de ting i protokollen, en patient skal vide for at kunne træffe et valg, fremgår af patientinformationen.

Mit medlemskab af den videnskabsetiske komité rækker i denne omgang året ud. Efter næste valg til Regionsrådet skal der igen vælges lægmedlemmer – og videnskabelige medlemmer. Jeg er sikker på, at den nye komité, uanset om den bliver med eller uden mig, vil finde arbejdet ligeså vigtigt, som jeg har.

Principielle sager afgjort i beretningsåret

S-20080004

Osteoporose hos mænd som behandles med androgendeprivation for prostatacancer: Sygdomsudvikling, risikofaktorer og forebyggelse.

Den Videnskabetiske Komité for Region Syddanmark modtog den 9. januar 2008 dette projekt til bedømmelse. Projektet har Professor, dr. med. Steen Walther, OUH, som forsøgsansvarlig, og projektet udgår fra de urologiske og medicinsk-endokrinologiske afdelinger ved Odense Universitetshospital og Roskilde Amts Sygehus Køge.

Projektet tager udgangspunkt i, at androgendeprivationsterapi er standardbehandling ved avanceret prostatacancer. Behandlingen er imidlertid forbundet med knogletab, hvorved risikoen for osteoporotiske knoglebrud øges. Sådanne brud har hos cancerpatienter alvorlige konsekvenser i form af forværrede smerter, nedsat livskvalitet og øget hjælpebehov. Det foreliggende projekt vil fastslå hyppigheden af udvikling af osteoporose, samt udvikle en algoritme til tidlig identifikation af patienter, som vil udvikle osteoporose under medicinsk eller kirurgisk androgendeprivation. Med andre ord er projektet en sideløbende undersøgelse til hormonbehandlingen for at se, om patienten har knogleskørhed inden behandlingens start eller om patienten udvikler det i løbet af en 2 års observationsperiode.

Komitéen fandt projektet særdeles relevant og gennemarbejdet, og årsagen til, at projektet omtales i årsberetningen er, den fremsynethed en sådan undersøgelse indeholder med udvikling af en avanceret algoritme til forudsigelse af evt. osteoporose hos disse patienter.

S-20080107**Reproduktionsfunktionen hos unge mænd, hvis mødre har fået hormonbehandling.**

Dette projekt fra professor Tina Kold Jensen, Institut for sundhedstjenesteforskning, SDU, tager udgangspunkt i en undersøgelse af reproduktionsfunktionen hos unge sessionsdeltagere. Resultaterne herfra tyder på, at mænd, hvis mødre har fået hormonbehandling for at blive gravide, selv har dårlig sædkvalitet. I det anmeldte projekt ønskede forskergruppen således at undersøge, om hormonbehandling af mødre inden graviditeten og tidligt i graviditeten har betydning for reproduktionsevnen hos deres unge sønner. Mødrenes behandling findes ved gennemgang af et register fra en fynsk gynækolog, som op gennem 1980'erne behandlede barnløse kvinder. En del af kvinderne fik donorinsemination, og derved kan effekten af arvelige forhold, dvs. nedarvet dårlig sædkvalitet fra faderen, eller hormonbehandlingen adskilles. En gruppe unge værnepligtige, hvis mødre ikke har fået hormonbehandling, udvælges som kontrolgruppe. Ved Komitéens behandling af projektet bemærkedes det, at projektet var tilrettelagt sådan, at forskergruppen i første omgang ønskede at kontakte de pågældende mødre for at få tilladelse til at kontakte sønnerne. Dette er et udslag af, at selvom det primært er sønnerne, der er interessante i projektet, så ønskede forskerne ikke at bringe mødre i forlegenhed, hvis mødre ikke havde orienteret deres sønner om den foretagne fertilitetsbehandling. Dette uanset, at sønnerne under ingen omstændigheder må oplyses om, hvilken behandling, deres mor har modtaget.

Såfremt kvinden havde modtaget donorsæd var det naturligvis desto vigtigere, at mødre var indforståede med, at deres sønner blev forsøgt rekrutteret til et forskningsprojekt, hvori der er udarbejdet informationsmateriale, som henleder opmærksomheden på, at fertilitetsbehandlingen kan være foregået med anvendelse af donorsæd. Herudover diskuterede Komitéen det etiske dilemma, der ligger i, at det for en søn med egne børn kan være belastende at erfare, at han fra sin egen far kan være arveligt disponeret for dårlig sædkvalitet.

Ud fra et etisk synspunkt besluttede Komitéen, at projektet kunne godkendes under forudsætning af, at der blev udarbejdet retningslinjer for en telefonisk henvendelse til mødre, hvoraf det skal sikres, at kvinder er fuldt orienterede om, at henvendelsen til sønnerne kan medføre, at sønner bliver opmærksom på, at de muligvis selv kan være undfanget med donorsæd.

S-20080135**Registrering af EEG-forandringer ved insulininduceret hypoglykæmi hos patienter med type 1 diabetes – afprøvning af EEG-teknologi.**

Komitéen modtog den 22. oktober 2008 en ansøgning om behandling af ovennævnte forskningsprojekt fra firmaet Hyposafe. Firmaet finansierer forsøget, som skal foregå på medicinsk afdeling, Esbjerg Sygehus og OUH.

Forsøget er en del af en udviklingsplan, der leder hen imod fremstilling af en bærbar alarm, som kan advare patienter med type 1 diabetes mod truende hypoglykæmi, kaldet "føling", inden evt. bevidsthedssvækkelse eller andre alarmsignaler sætter ind.

Der anlægges i lokalbedøvelse elektroder under huden på hovedet. Via EEG elektroderne kan man automatisk detektere og varsle hypoglykæmi og begyndende neuroglukopeni og dermed mulighed for at forebygge forværring ved indtagelse af kulhydrat.

Til forsøget skal rekvireres 4 raske forsøgspersoner og 6 patienter med type 1 diabetes.

Forsøgene indebærer induktion af kontrolleret hypoglykæmi.

Den Videnskabetiske Komité behandlede projektansøgningen på møder den 12. november og 10. december, sidstnævnte møde med forskeres tilstedeværelse.

På det første møde fandt Komitéen det problematisk, at der var et tæt økonomisk interessefællesskab mellem HypoSafe og projektgruppens deltagere, specielt da en af deltagerne havde sæde i firmaets bestyrelse. Komitéen besluttede derfor, at en eventuel senere godkendelse var afhængig af større gennemskuelighed og uafhængighed af de deltagende læger. På et efterfølgende møde med de forsøgsansvarlige læger blev det besluttet at udpege en overordnet forsøgsansvarlig læge uden økonomiske interesser i HypoSafe og i øvrigt uafhængig af firmaet. Forsøgsdeltagerne skulle i øvrigt under hele forsøgsperioden nøje overvåges af en læge. Endvidere blev det sikret, at forsøgsdeltagerne ikke på noget tidspunkt kunne være i tvivl om, hvorvidt de befandt sig i behandlingsregi i det offentlige sygehusvæsen eller om de var indlagt i privat regi i forbindelse med forsøget.

Projektet blev herefter godkendt.

Vi hylder stadig herhjemme "den frie, uafhængige forskning", men det offentlige sygehusvæsen må i fremtiden indrette sig på at påtage sig stadig flere "private forskningsopgaver".

Opfølgning af status på 2005-projekter

I juli/august 2008 udsendte Komitéen skemaer til alle de projektledere, der havde fået godkendt projekter i 2005. Komitéen ønskede at få en status på projekterne. Opfølgningen skal ses som et led i Komitéens kontrolforpligtigelse.

Resultatet blev opgjort således:

Udsendte skemaer: 109

Udfyldte skemaer tilbagesendt til Komitéen: 104 (besvarelsesprocent: 95,4 %)

Projekter der er gennemført og afsluttet (inkludering af sidste patient): 48

Projekter der ikke er gennemført eller afsluttet: 56

Årsag:

Projekter der stadig er i gang: 41

Projekter der aldrig blev igangsat: 5

Årsager: Rekrutteringsproblemer, ændring så projektet ikke var anmeldelsespligtigt,

Projekter der stoppede undervejs: 7

Årsager: rekrutteringsproblemer, logistik problemer, .

Projekter sat i bero: 3

Årsager: personalemangel

Projektet forventes afsluttet som registreret hos Komitéen: 19

Projekter der med ny afslutningsdato: 16

Rapporter fremsendt til Komitéen: 37

Rapporter der vil blive fremsendt: 17

Komitéen fandt den høje besvarelses-procent (95,4 %) meget tilfredsstillende.

Ca. 14 % af projekterne (beregnet ud fra de 104 besvarelser) blev enten aldrig igangsat, stoppet eller sat i bero. Andelen af ugen gennemførte projekter er let faldende set i forhold til projekter godkendt i 2002 og 2003 (se 2005 og 2006 årsberetningen). Det er dog fortsat en overraskende stor del af projekterne, der ikke færdiggøres. I mange tilfælde synes forklaringen at være, at forsker har undervurderet de arbejdstidsmæssige aspekter ved gennemførelsen af projekterne samt besvær med rekruttering af forsøgspersoner.

De følgende måneder efter udsendelsen af skemaerne, fik Komitéen tilsendt en del flere tillægsprotokoller samt artikler/ rapporter end normalt. Dette må ses som et tegn på, at projektlederne er blevet gjort opmærksomme på, at Komitéen skal informeres, når der sker ændringer eller udvidelser af et projekt, samt at Komitéen gerne modtager artikler/rapporter, når de foreligger.

Statistiske oplysninger

Antal sager og fordeling heraf:

Som det fremgår af nedenstående tabel 1, blev der i beretningsåret til Komitéen i alt anmeldt og behandlet 154 nye forskningsprojekter samt 143 tillægsprotokoller til tidligere godkendte forskningsprojekter.

Herudover modtager Komitéen dagligt mange telefoniske henvendelser og et stigende antal e-mails. Det drejer sig om bl.a.:

- forespørgsler fra personer, der planlægger at starte en ny undersøgelse i sundhedsvæsenet, om det planlagte projekt efter sit indhold, falder inden for komitélovgivningen, og derfor skal anmeldes og bedømmes i en videnskabsetisk komité
- spørgsmål vedrørende komitélovgivningen
- spørgsmål om formalia som udformning af ansøgning, tidsfrister og sagsbehandlingstid
- spørgsmål om betaling af gebyr for behandling af et projekt.

Vor deltagelse i anmeldte forskningsprojekter:

Anmeldte nye projekter i alt	154
Behandlede tillægsprotokoller	143
Behandlede forskningsprojekter i alt	297

Skriftlige forespørgsler om anmeldelse	41
--	----

Samlet antal forskningsprojekter i Regionen

Primærkomité	154
Sekundærkomité	84

Udfald af bedømmelsen af de 154 forskningsprojekter:

Godkendt	124
Ikke godkendt	2
Forelagt CVK	0
Ikke omfattet af videnskabsetisk komitélov (ej anmeldelsespligtige)	21
Bedømmelse ikke afsluttet ved årsskiftet	0
Andet (overflyttede uden komitébehandl.)	4
Henlagt	3

Fordeling af de 154 anmeldte forskningsprojekter efter institutionstype for hjemstedet:

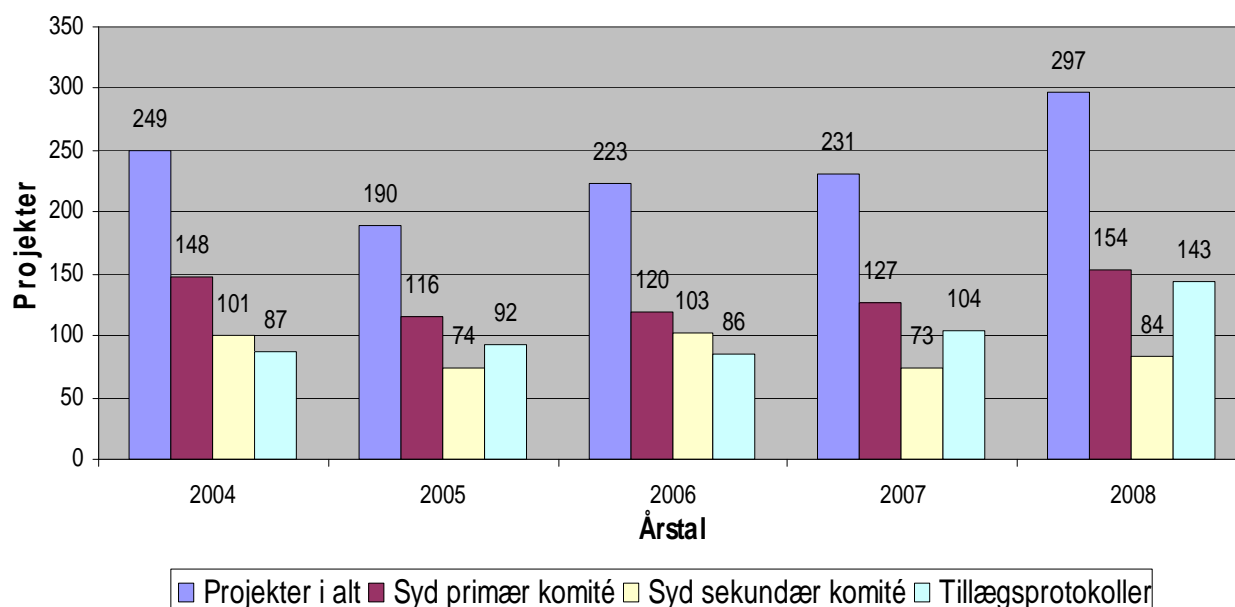
Universitetsinstitut	14
Almen praksis, Speciallægepraksis	5
Andet	7
Hospitalsafdeling	128

Forskningsprojektets hjemsted er den hospitalsafdeling, det laboratorium, det universitetsinstitut eller den lægepraksis m.m., hvor projektlederen/koordinerende projektleder er ansat, dvs. hvor projektet udgår fra.

Fordeling af de 154 hospitalsbaserede forskningsprojekter efter hjemsted:

Odense Universitetshospital	82
Sygehus Fyn (Svendborg, Nyborg)	6
Syddansk Universitet	14
Fredericia Sygehus	1
Esbjerg, Varde	7
Kolding Sygehus	5
Vejle Sygehus	23
Andre sygehuse i Vejle (Mølholm)	0
Ringe Sygehus	4
Sønderborg, Haderslev, Aabenraa	0
Prakt. Læger, speciallæger	5
Andet	7

Det er kun registreret, hvor forskningsprojektet udgår fra. Et forskningsprojekt foregår ofte på flere hospitaler samtidig.

Oversigt over anmeldte projekter i 2008 i Regionen:

De 154 anmeldte forskningsprojekter, hvor Region Syddanmark er primærkomité fremgår i denne årsberetning af bilag 1.

Multicenterprojekter, hvor der har været deltagelse fra Region Syddanmark området, men hvor vi ikke har været den primært behandlende komité, er ikke opført på listen.

Bilag 1

Anmeldte projekter til Den Videnskabetiske Komité for Region Syddanmark 2008. (egne sager samt multicentersager, hvor Region Syddanmark er primærkomité, det vil sige hvor den forsøgsansvarlige har sit virke i regionen).

Projekt ID	Projekttitlel
S-20080001	Forsøg med ny medicin til patienter med type 2 diabetes. MK-0893-015. Eudract nr. 2007-006074-28.
S-20080002	Multiarray ablation af pulmonalvener i behandling af paroxysmisk atrieflimren - MAP-PAF Studiet.
S-20080003	Effekt af DIAZYM på blodglukose og plasmalipider hos Type 2 diabetes.
S-20080004	Osteoporose hos mænd som behandles med adrogendeprivation for prostatacancer: Sygdomsudvikling, risikofaktorer og forebyggelse.
S-20080005	Et prospektivt randomiseret fase II studie til evaluering af Gabapentin og Venlafaxin´s virkning mod hestigninger hos kvinder opereret for brystkræft og i antihormonbehandling i form af aromatasehæmmer.
S-20080006	Behandling af atrieflimmer. Et randomiseret, placebokontrolleret, dobbeltblindt, parallelgruppe-, multicenter-, fase IIa-forsøg til undersøgelse af forholdet mellem QTcF-intervallet ved første dosis (begyndelsesdosis) og ved steady state efter behandling med AZD1305-depottabletter eller placebo hos patienter med dokumenteret atrieflimren. Eudractnr.: 2007-007058-79.
S-20080007	Danskernes eksponering for kemiske forureninger.
S-20080008	ET IKKE-BLINDET, IKKE-KOMPARATIVT FORSØG MED INTRAVENØS ANIDULAFUNGIN EFTERFULGT AF VALGFRI BEHANDLING MED PERORAL VORICONAZOL ELLER FLUCONAZOL TIL BEHANDLING AF DOKUMENTERET CANDIDÆMI/INVASIV CANDIDIASIS HOS POPULATIONER AF INTENSIVPATIENTER. EUDRACT.NR: 2007-004854-97.
S-20080009	Et randomiseret, open-label, multinationalt fase 3-forsøg til sammenligning af amrubicin vs. topotecan hos patienter med omfattende eller begrænset og følsom eller refraktær småcellet lungecancer efter behandlingssvigt ved førstelinjebehandling med kemoterapi. Eudract nr. 2007-003989-18.
S-20080010	CT- og PET-scanning af hjertet sammenlignet med en traditionel undersøgelse af hjertets kranspulsårer, såkaldt koronararteriografi. Multislice CT and Oxygen-15-PET Compared with Coronary Angiography for Assessment of Coronary and/or Ischemic Heart Disease (MOCCA).
S-20080011	Kan regelmæssige MR-scanninger påvise asymptomatiske hjernemetastaser ved mammaancer recidiv patienter med HER-2 overexpression? Hvilken effekt har strålebehandling på disse metastaser og hvilken rolle spiller biologiske markører?
S-20080012	Prædiktion af behandlingseffekten af capecitabine (Xeloda) på basis af variationer i thymidylatsyntasegenet hos patienter med avanceret brystkræft.

S-20080013	Det vaskulære knoglefornyende hulrum og de knoglefornyende celler hos patienter med myelomatose.
S-20080014	MIB-1 korrelation til dermatoskopiske fund ved malignt melanom.
S-20080015	STUDIER AF IMMUNREAKTIONER VED TRANSPLANTATION AF HUMANE NEURALE STAMCELLER TIL HJERNEN MED FOKUS PÅ UDVIKLING AF IMMUNSUPPRIMERENDE BEHANDLING.
S-20080016	Dronabinol behandling ved svær spiseforstyrrelse. Eudract nr. 2007-005631-29.
S-20080017	Forsøg med medicin til patienter med type 2 diabetes.MSD ref. no. MK-0431-803 - Eudract nr. 2007-000145-35.
S-20080018	Udvikling af prognostiske profiler hos patienter med non-småcellet lungecancer (NSCLC) ved brug af genekspressions analyse, microRNA og immunhistokemiske undersøgelser.
S-20080019	En åben randomiseret fase II undersøgelse af effekten af darbepoietin alfa (Aranesp) til behandling af anæmi hos patienter med hormonrefraktær prostatacancer, der behandles med Taxotere. Eudract nr. 2007-007137-38
S-20080020	Betydningen af gen- og miljøinteraktioner for den inter- og intraindividuelle variation i dosis og respons af vitamin K-antagonist behandling.
S-20080021	Et multicenter, randomiseret, dobbeltblindt, placebokontrolleret parallelgruppeforsøg i 12 uger med det formål at vurdere effektiviteten af og sikkerheden ved behandling med indacaterol (150 µg o.d.) hos patienter med kronisk obstruktiv lungesygdom. Eudract nr. 2008-000301-11.
S-20080022	Optagelse af svampemidlet miconazol og effekt på østrogenmetaboliserende enzymer i mennesker. EUDRACT NR. 2008-000796-17.
S-20080023	Et multicenter, randomiseret, parallelt gruppe, aktivt kontrolleret, sikkerheds assessorblindet forsøg, der sammenligner effekt og sikkerhed af 2,0 mg.kg-1 sugammadex med 50 µg.kg-1 neostigmin, som administreres ved genkomst af T2 efter rocuronium hos kinesiske og europæiske ASA I-III deltagere, der får foretaget elektiv kirurgi under propofol anæstesi. Eudract nr. 2007-006304-37.
S-20080024	Et multicenter, åbent forsøg til at vise effekt og sikkerhed af 4,0 mg per kg sugammadex givet ved en dybde af neuromuskulær blokade på 1-2 PTC induceret ved rocuronium hos kinesiske og europæiske ASA klasse I-III deltagere, der får foretaget elektiv kirurgi under propofol anæstesi. EUDRACT NR. 2007-007162-38.
S-20080025	Kvalitet i lægemiddelanvendelse hos patienter med astma.
S-20080026	Fascia iliaca compartment blokade som analgetisk behandling i den akutte, præoperative fase efter hoftenære frakturer En randomiseret, blindet og prospektiv undersøgelse.
S-20080027	Diagnostik og Manuel Behandling af Hofteledsartrose.
S-20080028	PROLOG - PET/CT and Roentgen in Lung Cancer: Evaluation of Patients in General Practice.

S-20080029	Klinisk vurdering af T.R.U.E. TEST® panel 3.2 allergener: guldnatriumtiosulfat, hydrocortison-17-butytrat, methyldibromo glutaronitril, bacitracin, parthenolid, disperse blue 106 og bronopol. Eudract nr. 2008-000168-18.
S-20080030	D-vitaminstatus hos danske gravide.
S-20080031	Regulering af muskelens fedtforbrænding: virkningen af Metformin.
S-20080032	Effekten af CO ₂ -ånding på reguleringen af iltoptagelsen under arbejde.
S-20080033	Bevacizumab og Carboplatin til patienter med platinresistent epithelial ovariecancer. Eudract nr. 2008-000878-20.
S-20080034	Karakterisering af mesenchymale stamceller fra fedtvæv i overvægtige sammenlignet med normalvægtige og mennesker med høj knoglemasse.
S-20080035	ICSI Cumulase versus SynVibro Hyadase.
S-20080036	Genetic Variants and Phenotypic Characteristics of Patients with T2DM. Genetiske varianter og fænotypiske karakteristika hos patienter med T2DM.
S-20080037	Effekt af kompenserende strategier rettet mod kognitive deficits ved skizofreni.
S-20080038	Kan der påvises hybridceller i knoglemetastaser hos patienter med HER2-positiv avanceret brystkræft.
S-20080039	Optimering af procedure ved MR-columna lumbalis obs discusprolaps og re prolaps.
S-20080040	Et fase III, dobbeltblindt, randomiseret placebokontrolleret forsøg med det formål at vurdere effekten af RO4607381 på den kardiovaskulære (CV) risiko hos patienter med stabil koronar hjertesygdom (CHD) og med et dokumenteret nyligt akut koronart syndrom (AKS). EUDRACT NR.: 2007-005103-18.
S-20080041	Validitets- og reliabilitetsstudie af den modificerede pendultest (Andersen testen) og den intermitterende yoyotest.
S-20080042	Tumor nekrose faktor og interleukin-1 systemernes ekspresion i humant apopleksi-materiale.
S-20080043	Paroxetins effekt på tramadols metabolisme og farmakodynamik: et dosis respons studie. EUDRACT NR.: 2008-001516-20.
S-20080044	Neuromuskulær funktion hos meniskopererede individer.
S-20080045	SPINK1 mutationer og disses prognostiske betydning hos patienter indlagt med 1. gangs akut pancreatitis - samt prævalensen af SPINK1 mutationer hos almenbefolkningen i Danmark.
S-20080046	Hvordan bliver resultaterne af MR-scanning kommunikeret til og oplevet af rygpatienter?
S-20080047	Betydningen af øget fysisk aktivitet for nuværende og fremtidig sundhed hos børn og unge. Et interventionsprojekt over tre år i Svendborg kommune.

S-20080048	Advance III - undgå at levere terapier for ikke-vedvarende arytmier i ICD-patienter.
S-20080049	Intern fiksatation af Colles frakturer med LCP small fragment T-skinne (Synthes) versus ekstern fiksatation. Et prospektivt randomiseret studie.
S-20080050	Ses der en ændring af stemmen efter dialyse? En undersøgelse af stemmens omfang og styrke før og efter dialyse.
S-20080051	Forsøg med ny medicin til patienter med Hepatitis C. EUDRACT NR. 2008-000149-72. MSD's ref.no. MK-7009-007.
S-20080052	Undersøgelse af glycerol og to lokalsteroiders effekt på eksperimentelt induceret hudirritation. EUDRACT.NR. 2008-001678-34.
S-20080053	Telemedicinsk varetagelse af antikoagulationsbehandling.
S-20080054	Et 12-ugers dobbeltblindt, placebokontrolleret forsøg for at vurdere virkningen af donepezilhydrochlorid (Aricept®) på adfærdsmæssige og psykologiske symptomer hos patienter med svær Alzheimers sygdom. EUDRACT NR.: 2007-004918-14.
S-20080055	Effekten af peri-operativ hæmodynamisk optimering ved central karkirurgi.
S-20080056	Effekten af peri-operativ hæmodynamisk optimering ved perifer karkirurgi.
S-20080057	Misago 2 register, Peripheral Self –Expanding Stent (Perifer selv-eksponderende stent).
S-20080058	Karakterisering af CD32b udtryk på B-celle cancere.
S-20080059	Langtidsresultater for patienter med anterior humeroscapulær instabilitet opereret a.m Eden Hybinette.
S-20080060	Kvantitering af den renale kortikale og medullære perfusion med positron emissionstomografi.
S-20080061	Ekstra idræt i folkeskolen: Ballerup projektet.
S-20080062	Et fase II ikke-sammenlignende forsøg med Paclitaxel samt Carboplatin i kombination med Vorinostat hos patienter med fremskreden, recidiverende epitelial ovariecancer. MK-0683-080, Eudract 2006-007013-20.
S-20080063	Evaluering af behandlingsrespons med 18F-FDG positron emission tomografi (PET) ved diffust storcellet β -celle lymfom med fokus på værdien af tidlig PET ved første linje behandling . (Evaluation of response to treatment using 18F-FDG positron emission tomography imaging (PET) in diffuse large β -cell lymphoma stage IIB-IV with special emphasize on the prognostic significance of early on-therapy PET at first-line treatment).
S-20080064	"Prædiktorer for prognose ved lumbago ischias: Identificeret ved selvrapportering af smerteoplevelse".
S-20080065	Responsvedligeholdelse efter åben behandling med atomoxetinhydrochlorid til voksne ambulante patienter med Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder (ADHD): et placebokontrolleret, randomiseret seponeringsforsøg. Eudract nr.

	2007-007672-41.
S-20080066	Et observationsstudie til undersøgelse af effekten af kontinuerlig subkutan rytmemonitorering sammenlignet med konventionel monitorering på opdagelse af atrieflimren under langtids follow-up efter radiofrekvensablation.
S-20080067	Et randomiseret, multicenter-, fase II-forsøg til undersøgelse af, om biomarkører korrelerer med behandlingsresultat hos kemodebuterende patienter med fremskreden eller tilbagevendende ikke-plade-, ikke-småcellet lungekræft, som behandles med bevacizumab (dosis på enten 7,5 mg/kg eller 15 mg/kg) i tillæg til carboplatinbaseret kemoterapi (gemcitabin eller paclitaxel). Eudract nr. 2008-000662-23.
S-20080068	Livskvalitetsundersøgelse af unge på 15-18 år med atopisk dermatitis.
S-20080069	Congenital Oesophageal Atresia: Short and long-term Consequences. Korttids- og langtidskomplikationer hos børn med øsofagus atresi.
S-20080070	Tidlig og tværfaglig intervention til intensive patienter i afdeling VITA - 2008.
S-20080071	Prospektiv registrering af effekt og morbiditet ved ekstern radioterapi til kurativ behandling af prostatacancer. Korrelation til biologiske markører herunder Serum DNA test, PSA og cirkulerende tumorceller.
S-20080072	Diætistbehandling i almen praksis.
S-20080073	PIN-UP studiet: PET/CT-skanning som led i diagnostikken af infektion og inflammation: Undersøgelse af nuværende praksis og fremtidige perspektiver.
S-20080074	Et blindet, randomiseret Fase I/II studie med brivanib vs. placebo i kombination med Erbitux og Irinotecan hos patienter med fremskreden kræft i tyktarm eller endetarm. EUDRACT.NR. 2007-005097-31.
S-20080075	Nye prædiktive faktorer og resistens markører hos HER2positive patienter med metastatisk brystkræft behandlet iht til den randomiserede fase III protokol HERNATA, hvor patienter blev randomiseret) vs trastuzumab –®) - docetaxel (Taxotere®)til trastuzumab (Herceptin vinorelbine.
S-20080076	Effekten af ekstensiv kirurgi for ovariecancer på immunsystemet.
S-20080077	Genetiske markører i en Færøsk familie.
S-20080078	"Funktionel colonsygdom. Udredning og behandling i almen praksis".
S-20080079	Åbent forlængelsesforsøg til vurdering af sikkerheden ved en fast dosis subkutan methylnaltrexon hos forsøgspersoner med fremskreden sygdom og opioidinduceret obstipation. Eudract nr. 2007-006107-20.
S-20080080	Et randomiseret, dobbeltblindt, placebokontrolleret forsøg med en fast dosis subkutan methylnaltrexon hos voksne med fremskreden sygdom og opioidinduceret obstipation: Effekt, sikkerhed og yderligere helbredsresultater. EUDRACT NR. 2007-000854-30.
S-20080081	Kombineret biologisk behandling og kemoterapi til patienter med inoperabelt cholangiocarcinom. Eudract nr. 2008-002367-14.
S-20080082	Hereditær non polyposis colon cancer - mulig sammenhæng mellem HNPCC

	og cervix cancer.
S-20080083	En undersøgelse med hudprøvetest og in vitro undersøgelse over et nyt protein, Hydrophobin (HFBII) på allergiske patienter.
S-20080084	Molekylærbiologiske markører ved metastaserende colorectal cancer under 3. linje kombinationsbehandling med Panitumumab og Irinotecan.
S-20080085	Smerter, Livskvalitet og Økonomi efter Operation for Lungekræft.
S-20080086	TIMP-1 i gliomer: prognostisk og terapeutisk potentiale?.
S-20080087	Identifikation af kausale brystkræft metastase gener -funktionel genomanalyse af klinisk materiale.
S-20080088	Virkningerne af en 10 eller 15 mg enkelt intravenøs bolus ivabradin versus placebo på kontrol af hjertefrekvens under en multislice computertomografisk koronarangiografi for evaluering af koronar arteriesygdom. EUDRACT.NR.: 2007-006793-28. En randomiseret, dobbelt-blind, international, multicenter studie.
S-20080089	Et åbent randomiseret studie til vurdering af den radiografiske effekt og sikkerhed af Enbrel™ (etanercept) tillagt methotrexat sammenlignet med sædvanlig behandling til forsøgspersoner med moderat sygdomsaktivitet i forbindelse med reumatoid arthritis. Eudract nr. 2007-001625-10.
S-20080090	Oprettelse af forskningsbiobank til udvikling af COU-1 og COU-1-baserede antistoffer mod tyk- og endetarmskræft.
S-20080091	E nukleation af parafaryngeale pleomorfe adenomer.
S-20080092	Karakterisering af immunogenicitet og immuntolerance i humane stamceller.
S-20080093	Fysisk aktivitet blandt børnehavebørn.
S-20080094	Optimering af kvantitativ real-time PCR (qPCR) assay for HER2 og TOP2A med henblik på analyse af patienter med primært mammakarzinom samt evt. implementering.
S-20080095	Analyse af proteiner i blod og cerebrospinalvæske i relation til Alzheimers sygdom.
S-20080096	Prospektiv sammenlignende undersøgelse over effekten af to operationsmetoder af den proksimale osteotomi på 1 metatars, til korrektion af patienter med svær hallux valgus.
S-20080097	Opbygning af "Biobank for diabetes" med det formål at undersøge genetiske og biokemiske markører som har betydning for prognose og effekt af behandling, samt prædiktiv værdi af biokemiske markører for levetiden hos diabetikere.
S-20080098	Endoskopisk ultralyd(EUS), endoskopisk sonoelastografi(ES) og EUS vejledt finnålsaspirationsbiopsi(FNA) sammenlignet med endelig histologi ved evaluering af lymfeknuder hos patienter med øvre gastrointestinal cancer.
S-20080099	Molekylærbiologiske studier af mitokondriel dysfunktion og intracellulær respons på akut fysisk aktivitet i muskelvæv hos insulinresistente personer

	med fedme og type 2 diabetes.
S-20080100	Fra smerte til smil? Ny behandling af kroniske muskel- og skeletsygdomme med cyberterapi - et pilotstudie.
S-20080101	Sammenhæng mellem leverfibrose, liggetid og sygdomsforløb hos patienter indlagt på medicinsk afdeling.
S-20080102	Klinisk opfølgingsstudie til GA2LEN survey.
S-20080103	Bestemmelse af placeringen af Hg i humane knogler.
S-20080104	En fase II undersøgelse af Irinotecan og Panitumumab som 3. linje behandling til patienter med metastaserende colorectal cancer uden KRAS mutationer. Eudract.nr.: 2008-004923-48.
S-20080105	Læbeganespalte - en familieundersøgelse.
S-20080106	Visceral pain originating from the upper urinary tract – a randomized controlled trial on the effect of morphine and oxycodone in patients undergoing percutaneous nephrolithotomy (PCNL). Behandling af visceral smerte udgående fra øvre urinveje efter perkutan nyrestensoperation. Eudract.nr. 2008-003962-24.
S-20080107	Reproduktionsfunktionen hos unge mænd, hvis mødre har fået hormonbehandling.
S-20080108	Forsøg med ny medicin til patienter med nedsat knoglemineraltæthed. Eudract.nr. 2008-004504-31.
S-20080109	D-vitamin indtagelse hos spædbørn.
S-20080110	Adjuvant immunterapi med anti-CTLA-4 monoklonal antistof (ipilimumab) versus placebo after komplet resektion af højrisiko stadie III melanom: et randomiseret, dobbeltblindt fase 3 forsøg for EORTC Melanomgruppen. Eudract nr. 2007-001974-10.
S-20080111	Funktionel komplementaktivering og C-reaktivt protein ved akutte bakterielle infektionssygdomme.
S-20080112	Effekt af antibiotisk behandling hos patienter indlagt med akut opblussen i kronisk obstruktiv lungesygdom. Et prospektivt, randomiseret, placebo-kontrolleret studie. Eudract.nr. 2007-007275-16. Projektet lukket og overført til nyt projekt. S-20080154.
S-20080113	Kontrast forstærket transrektal ultralydskanning af patienter med rektal cancer.
S-20080114	Tillæggsforsøg til forsøg med ny medicin til behandling af postmenopausale kvinder med knogleskørhed. EUDRACT NR. 2008-004578-42.
S-20080115	Proteinekspressionsprofiler af vævsprøver.
S-20080116	Fase II forsøg med Cetuximab og Irinotecan (Cetlri) til patienter med platin-resistent esofagus- eller ventrikel-cancer. EUDRACT NR.: 2008-006168-12.
S-20080117	Sammenligning af teriparatids og risendronats virkninger på knoglemineraltætheden i columna lumbalis hos mænd og postmenopausale

	kvinder med lav knoglemineraltæthed og nylig pertrochantær fraktur. Eudract nr. 2008-002693-35.
S-20080118	Effekt af diodelaser behandling ved epistaxis hos patienter med HHT.
S-20080119	HER2/K-RAS: Hvilken betydning har K-RAS mutation hos kvinder med HER2 positiv, metastaserende brystkræft, behandlet med Herceptin?.
S-20080120	Langvarigt multicenterforsøg med navnet RELY-ABLE, hvor der administreres forlænget behandling med dabigatran til patienter med atrieflimren, der gennemførte RE-LY-forsøget, og et klyngerandomiseret forsøg til vurdering af effekten af en vidensomsætningsintervention på patientudfaldene. 2008-005248-17.
S-20080121	Et randomiseret, 6-ugers, multicenter-, åbent, raterblindet parallelgruppeforsøg med sammenligning af quetiapin depottabletter som monoterapi og som potenserende behandling, og lithium som potenserende behandling til patienter med behandlingsresistent depression. Eudract nr. 2008-000908-01.
S-20080122	Den prognostiske betydning af metastasevolumen i sentinel nodes for patienter med malignt melanom.
S-20080123	Intravenøs normotensiv natrium belastning hos patienter med moderat forhøjet blodtryk.
S-20080124	Renalases betydning for udvikling af hypertension hos patienter med moderat nedsat nyrefunktion og for patienter med essentiel hypertension.
S-20080125	Immunhistokemisk karakterisering af membranproteiner i væv fra cancer mammae, relateret til behandling og sygdomsforløb.
S-20080126	BEST-studiet; Bedre HCV behandling hos tidligere stofbrugere.
S-20080127	Adjuvant immunterapi med anti-CTLA-4 monoklonal antistof (ipilimumab) versus placebo efter komplet resektion af højrisiko stadie III melanom: et randomiseret, dobbeltblindt fase 3 forsøg for EORTC Melanomgruppen. Eudract nr. 2007-001974-10.
S-20080128	En international, randomiseret, dobbeltblindet fase 3-undersøgelse af effekten af XL184 sammenlignet med placebo hos forsøgspersoner med ikke-resektabel, lokalt fremskreden eller metastatisk medullær thyroideacancer. EUDRACT.NR.: 2008-002320-29.
S-20080129	Effekten af teriparatid- og zolendronatbehandling på knoglestrukturen hos patienter med osteoporose bedømt ved Xtreme-CT.
S-20080130	Registrering af EEG-forandringer ved insulin-induceret hypoglykæmi under søvn hos patienter med type 1 diabetes.
S-20080131	Effekten af parathyreodektomi på knoglestrukturen hos patienter med primær hyperparathyreoidisme bedømt ved Xtreme-CT.
S-20080132	Udskæringsprotokollens betydning for detektionen af melanom metastaser i sentinel nodes.
S-20080133	Forsøg med ny medicin til patienter med forhøjet blodtryk. Eudract nr. 2008-

	004831-39.
S-20080134	Knoglestruktur hos patienter med systemisk lupus erythematosus (SLE) i relation til inflammation og glucocorticoidbehandling undersøgt med Xtreme-CT skanning.
S-20080135	Registrering af EEG-forandringer ved insulin-induceret hypoglykæmi hos patienter med type 1 diabetes – afprøvning af EEG-teknologi.
S-20080136	UNDERSØGELSE AF BRUSKCELLERS FORSKELLIGHED I RELATION TIL UDVIKLING AF SLIDGIGT.
S-20080137	Analgetisk effekt af HVLA spinal manipulation.
S-20080139	Retsmedicinske aspekter ved undersøgelsen af voldtægts ofre på Fyn.
S-20080140	Danish Risk Score study Et screeningsstudie af asymptomatiske 50 og 60 årige mænd og kvinder for risikofaktorer for udvikling af kardiovaskulær sygdom.
S-20080141	Vand- og saltregulationen hos raske forsøgspersoner, og hos patienter med hjerte- eller lungesygdomme, belyst ved måling af Aquaporin-2 og Epitelielle Natriumkanaler i urinen.
S-20080142	Epidemiologiske, kliniske og immunologiske aspekter af neuromyelitis optica (NMO).
S-20080143	Fænotypisk og molekylærbiologisk karakterisering af patienter med Leri-Weills Dyschondrosteosis (LWD) forårsaget af mutation i SHOX-genet.
S-20080144	Forsøg med ny medicin i tillæg til insulin-behandling til patienter med type 2 diabetes. EUDRACT NR. 2008-006215-20. MSD´s ref.no. MK-0941-018.
S-20080145	A Phase 2, Multicenter, Randomised, Open-Label, Parallel Group Study to Evaluate the Effect of VELCADE on Myeloma related Bone Disease. Eudract nr. 2008-004264-39.
S-20080146	Prævalensen af Mycoplasma Genitalium i Almen Praksis.
S-20080147	Knogleødem i vertebrae (Modic forandringer) en beskrivelse af de histologiske og patoanatomiske forandringer.
S-20080148	Et randomiseret, dobbeltblindt, placebokontrolleret, hændelsesbaseret multicenterforsøg for at vurdere effekten af og sikkerheden ved rivaroxaban hos forsøgspersoner med nyligt akut koronart syndrom. EUDRACT.NR.: 2008-002708-25. ATLAS ACS 2 TIMI 51-forsøget (Det andet forsøg med Anti-Xa Therapy to Lower cardiovascular events in Addition to standard therapy in Subjects with Acute Coronary Syndrome). Tillæg INT-1.
S-20080149	'En prospektiv undersøgelse til vurdering risiko for tilbagefald hos patienter med kræft i tyktarmen i stadium II ved hjælp af ColoPrint'.
S-20080150	En fase II undersøgelse af Temozolomid og Irinotecan til kemoterapieresistente patienter med metastaserende colorectal cancer og KRAS mutationer. EUDRACT.NR. 2008-007665-22.
S-20080151	Sammenligning af ArcomXL- og E-Poly polyethylene som linermateriale i ucementeret hoftealloplastik.

S-20080152	Anvendelse af lokal infiltrationsanæstesi som postoperativ smertebehandling ved periacetabular osteotomi på baggrund af hoftedysplasi. Et prospektivt randomiseret dobbelt blindet studie. EUDRACT NR. 2008-008919-26.
S-20080153	Tilvejebringelse af kontrolpanel for metastatisk brystkræft med henblik på validering af kandidatgener og markører. OBS - SAGEN HAR FÅET NYT ID, S-20080155.
S-20080154	Antibiotisk behandling af patienter indlagt med akut opblussen i kronisk obstruktiv lungesygdom. Effekt af 1 døgn antibiotikabehandling sammenlignet med 6 døgn antibiotikabehandling hos patienter, der er klinisk stabile efter 1 døgn indlæggelse. Eudract.nr. 2007-007275-16.
S-20080155	Tilvejebringelse af kontrolpanel for metastatisk brystkræft med henblik på validering af kandidatgener og markører.

Error! Objects cannot be created from editing field codes.